

“Barcelona, la volia de tema secundari, i tothom la veu com a tema principal”

Joaquim Pijoan (Santa Cristina d'Aro, Baix Empordà, 1948) publica a Proa la novel·la *Sayonara Barcelona*, premi Sant Jordi. El seu anterior llibre era *Somni*, premi Documenta 1982.

—**La intenció era fer un retrat de Barcelona, d'una Barcelona datada en un temps precís?**

—La intenció primera era explicar una història d'amor situada a Barcelona. El que passa és que la vaig pensar fora de Barcelona i per això vaig crear aquest personatge que torna després de viure a fora molt de temps. A l'inici volia donar aquesta impressió —que trobo jo quan vinc de països on la vida és més ordenada— que tot està una mica desballestat i de mica en mica t'hi acostumes.

—**No hi ha un retrat a la Barcelona postolímpica, per impersonal, per desbarcelonitzada?**

—La que ens venen els polítics, la que ha triomfat al món i ha fet omplir la ciutat de turistes, voleu dir? Sí, hi ha una crítica, una ironia. El que veig és que jo volia fer-ho com a tema secundari i tothom ho veu com el tema principal.

—**Però la descripció de la ciutat és detallada, amb molts noms d'indrets concrets, i s'hi compara la Barcelona actual amb la de la joventut del protagonista, desapareguda. Això apareix en un primer pla.**

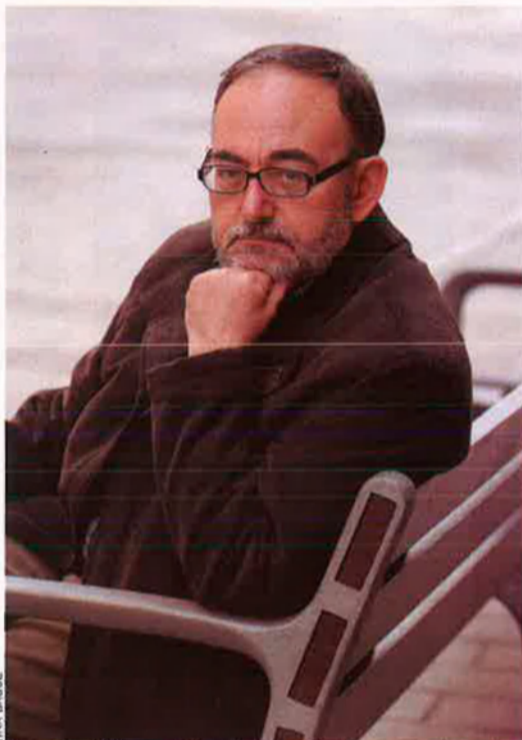
—Sí, sí. Hi ha una voluntat de fer una ficció, però inserida en aquesta realitat. No sé si és una virtut o un defecte, però em semblava que així li donava una certa força, una certa versemblança. Com a lector, la ficció per la ficció no m'agrada gaire, i per això vull que hi hagi referents a la realitat.

—**La dificultat devia ser la d'explicar una història d'amor sense que la ciutat us ajudés a arribar a les dues-centes pàgines, no? Dificil i avorrit, penso.**

—Sí. No hi ha gaire acció. És una novel·la que potser peca per això, per poca acció. I per ser una mica erràtica, també. Però després em va semblar que ho podia compensar amb un estil directe que impliqués el lector. Que si el que es diu resulta reiteratiu o cansat, la forma de dir-ho fos una mica més interessant.

—**Segons el que dieu, heu volgut fer una novel·la amable, en la qual el lector se sentís còmode.**

—Còmode i que hi entrés bé. Que malgrat aquesta poca ac-

Joaquim Pijoan publica la novel·la *Sayonara Barcelona* (Proa), premi Sant Jordi 2006.

ció, hi hagués un fil que el fes arribar fins al final. Amable, no ho sé. Però de provocació, res, a diferència de l'art actual. És, com diuen ara, de “bon rotllo”.

—**Tampoc no heu volgut omplir el cap del protagonista d'angoixes.**

—No. Té el cap clar. Sap el que vol fer. Potser sembla que té un pes a la consciència, un pes moral, però el té ben compensat pels exercicis del budisme zen, la meditació.

—**És un home d'avui?**

—Crec que és el personatge d'avui. Pertany a la vida postmoderna.

—**Cínic?**

—Sí, ho és. Diria que també és hipòcrita, dues condicions per sobreviure en el món del present. De totes maneres, els personatges no són d'una peça i he intentat que tots tinguessin llums i ombres. Tots tenen el seu taló d'Aquil·les. I més que herois, que fossin antiherois.

—**El contrast entre la Barcelona viscuda pel protagonista de jove i l'actual és el mateix que ha copsat l'autor?**

—Sí. Vaig venir-hi fa uns trenta anys, a estudiar, i el retrat de la Barcelona del passat s'idealitza una mica.

—**No havíeu publicat cap llibre des del premi Documenta del 82. Per què?**

—En bona part és deixadesa meva. Em dedico a pintar i potser em trobo més còmode en el món de la pintura, més sensual. I el món literari el visc de manera diferent. He optat a algun concurs, però si no el guanyes, no passa res. I no he anat a veure els editors.

—**Us va sorprendre guanyar el Sant Jordi?**

—Va ser una sorpresa, no hi comptava.

—**Com veieu ara el llibre que va guanyar el Documenta?**

—Com una efervescència juvenil.

—**Us va fer bé guanyar-lo?**

—Estava en una situació personal una mica complicada i allò em va animar a escriure. Al marge que publiqui o no, escriure és per a mi un exercici estimulants, vital.

—**Quina relació teniu amb el món literari?**

—El visc de manera molt anàrquica. Les meves lectures són molt desordenades. La deixadesa a no publicar també és deixadesa en el món literari.

Lluís Bonada